

S t o c k h o l m s

U F O — n y t t

Informationsblad om Oidentifierade Flygande Föremål – Nummer 3/2000

*God jul
och
Gott nytt år!*

Stockholms UFO-förening, STUFO

c/o Wallin

Flygarvägen 17

175 69 JÄRFÄLLA

Telefon: 08-36 73 98

Postgiro: 440 19 83-4

Kontaktperson: Inga-Lill Wallin

Stockholms UFO-Nytt är ett informationsblad
för medlemmar i Stockholms UFO-förening
och utkommer med 3 nr/år.

Medlemsavgift:

	Nytt medlemskap	
	Helår	Halvår
	1/1-31/12	1/7-31/12
Inkl. Stockholms UFO-Nytt postgiro 440 19 83-4	130:-	70:-
Pensionärer och heltidsstuderande inkl. Stockholms UFO-Nytt postgiro 440 19 83-4	90:-	50:-

Om Du är intresserad av att få mer
UFO-information kan vi rekommendera
att Du prenumererar på:

UFO-Aktuellt , postgiro 50 50 60-4	190:-/år löpande
Rapportnytt , postgiro 643 73 04-6	120:-/år löpande

HEJ!

Så är nu det första året av detta millennium nästan slut. Inga stora UFO-händelser är noterade, trots att det skrevs mycket om det innan. Många siade om att nu skulle utomjordingarna besöka oss.

Inte ens ett litet Marteboljus har visat sig under de tre veckor som jag sammanlagt har varit på Gotland under året. Nu senast första veckan i december.

Det är precis som under de tidigare åren. Många besökare kom till oss berättade att när de gick vägen ner mot torpet såg de Marteboljuset. Det var bara det att vid de tillfällena var det bara bilstrålkastare cirka en och en halv till tre kilometer bort och vår ficklampa som de hade sett.

Vi får hoppas på ett intressantare 2001.

God Jul och ett riktigt *Gott Nytt År* till er alla.

Inga-Lill

Innehåll:

Den svenska tomten	4
Besök på Rymdbolaget	6
Clas Svahn håller föredrag	7
Nytt ljus över Martebo	8
Sangelsteinen på Gotland	9
Stockholmsrapporter mars-september 2000	10
Korsord	11
Pressklipp	12

Den svenska tomten

Han har kallats för myring, pyssling och nisse. För den svenska tomten är oftast en han. Det finns mycket få exempel på kvinnliga tomtar. Nu för tiden är han ganska okänd, men på 1800-talet och i början av 1900-talet var hustomten ett stort samtalsämne bland främst bönderna. I Värmland berättas att man trodde på tomtarnas existens om man tillhörde de personer som var födda fram till 1880-90. Nordisk familjebok från 1913 beskriver nissen på följande sätt:

"Nissen är enligt folktron en varelse, som uppehåller sig i eller vid människors boningar och, om han bemötes väl, främjar husets välstånd och förkofran. Tomtenissarna äro alltid af manligt kön, till växten små och dvärgartade. De äro

klädda i röd toppmössa, grå rock och knäbyxor. Vanligen göra de sig osynliga och visa sig ej gärna för andra än husbonden själf."

Tomteforskning

Forskningen om tomtarna ligger inom folkloristernas område. I Lund kallade man en period till och med folkloristerna för "tomteforskare". Möjligen anspelade man på att den kände forskaren Jan-Öjvind Swahn kallade sig för "docent i tomteforskning" i en artikel i Svenska Dagbladet 1962. Kanske ville han inta en skämtsam distans till ämnet han brukade föreläsa om. Så är det med de flesta folklorister. De tror inte på observatören, men tycker att materialet är intressant ändå. Docenten Carl Wilhelm von

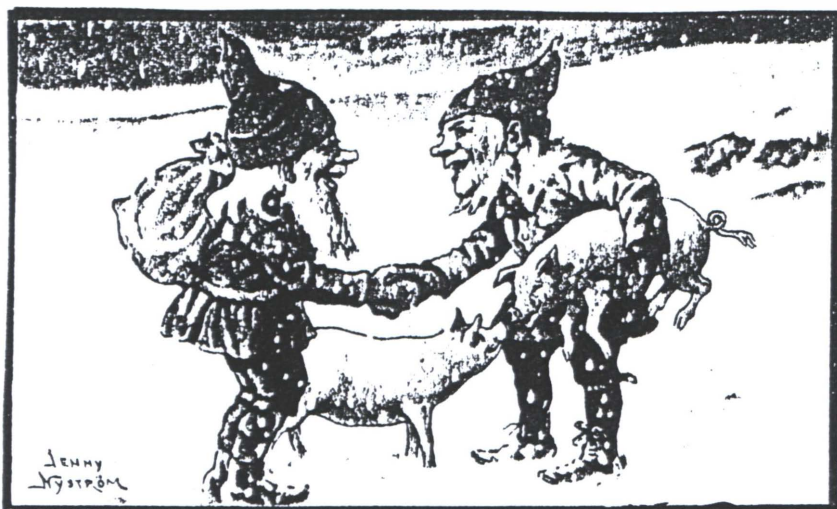
Sydow skrev redan 1928 en avhandling med namnet "Spöktro och vättetro". Hans förklaringar till observationerna var rationella. Han anklagade allmogen för att hallucinera och att sinnessjukdomar spelade in.

På Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala har man samlat på sig historier om möten med det gåtfulla folket. 1934 iordningställde dåvarande Landsmåls- och folkminnesarkivet en särskild frågelista för att underlätta insamlandet. Fram till 1963 fick man in 42 svar. Man frågade om det fanns olika typer av tomtar i trakten och bad observatörerna beskriva utseende och klädsel. Vilka uppgifter och vilken betydelse tomten sägs ha var man också intresserad av.

Nedfallen ängel

Intervjuarna fick fram varierande skildringar av tomten. Enligt vissa var han en nedfallen ängel, en tolkning av Bibelns Jesaja 14:12-15 som var utbredd under medeltiden, enligt andra någon av gårdens stamfäder som bodde kvar och hade tillsyn över gården. Det var vanligt att de nöjda tomtarna följde med husbonden då han flyttade, men när han dog fick nissen själv leta efter en ny gård att arbeta på.

Tomten hade frågat flera personer om de ville leja honom, men fått nekande svar. En gång hann han upp en bonde på vägen och erbjuder honom sin hjälp. "Nej, men med Guds hjälp reder jag mig själv", svarade bonden. Tomten såg

ledsen ut, fortsätter och börjar hoppa och dansa och försvinner.

Många ville ha en tomte och hade olika sätt att få honom att komma till gården. På Gotland skulle man grundligt sopa hela gården, både bostad och uthus i tre dagar efter varandra. Då fick man en nisse till gården. I Ångermanland gick man baklänges runt kyrkan tre torsdagsnätter mellan tolv och ett. Den tredje natten kom en man, med vilken man fick göra upp vad man helst ville att tomten skulle dra till huset. I gengäld fick man lämna sin själ i pant för att efter döden tillhöra hin onde.

Utseendet på tomten var olika. I Dalarna hade han grå kläder med en röd luva och i Västmanland hade han röda kläder, korta byxor och en röd mössa. Den röda mössan finns också beskriven över hela landet. Även längden varierade. Ibland såg han ut som en tolv-årig pojke eller var en aln lång. I Dalarna kallade somliga tomtesläktet för "niotumsfolket".

Många olika tomtetyper

Olika typer av tomtar förekom också. Hustomten och gårdstomten var vanligast, men de bodde även i kvarnar, vid sågar, på vindar och i badstugor. Skogstomtarna sysslade med guld- och silversmeden, medan hustomtarna hjälpte till i hemmen. För att kunna arbeta ostört valde de att vara verksamma på nätterna då människorna sov. Ladugårdstomtens allra käraste syssla var att fläta manen på hästarna och se till korna. I vissa trakter var gårdstomten identisk med både hus- och ladugårdstomten, medan man i andra trakter skilde på dem. Nissarnas boplatser varierade. De sov under logbotten, på höskullar eller i bodar. Varför människorna inte såg dem oftare än de gjorde förklarade man med att de har en osynlighetsfunktion inbyggd i mössan, något som många kanske känner igen från

adventskalendern "Trolltider".

Nissen mutades

För att tomtarna skulle arbeta ville de ha någon sorts lön i utbyte. Man mutade bland annat nissarna med frukt, gröt, tobak, smörgåsar och brännvin. I Västergötland gav man kläder vid jul. Fick de inte vad de ville ha, lämnade de gården med förbannelser om olycka. Tomten var inte alltid snäll. Han hade på vissa ställen en ordningsfunktion. Gick man och visslade eller väsnades för mycket i stallet kunde man få sig en örfil. Enligt andra var han enbart en god varelse som straffade djurplågare med rapp. I Jämtland berättar man om tomtar som drar upp hästar som har fastnat i kärr.

Ville man bli av med tomten fanns det flera sätt. Retade eller skrattade man åt tomten blev han fort förmärad och ofta drog han från huset. På Gotland

På denna teckning från 1882 har Jenny Nyström utgått från den folkliga föreställningen att tomten hjälper till på gården i det fördolda. Han behandlar mjölet så att det inte minskar hur mycket man än tar i säcken. Ill. ur Ebbe Schön, "Julen förr i tiden" (1980).

trodde man att det enda sättet att bli av med en elak tomte var att kasta rött glöd efter honom. I Västmanland blev en tomte bortskrämd när en piga visade honom ändan.

Bortglömd hustomte

I slutet av 1800-talet övergick tomten till att bli den person som delade ut gåvor till barnen på julafton. Då hade vi också två sorters jultomtar. Den från Tyskland importerade "julgubben". Men den svenska tomten lät sig inte övervinnas av den konkurrerande släktingen. Han fortsatte att spela en stor roll i julfirandet genom konstnärinnan Jenny Nyströms teckningar. Under senare år har dock den tjocka och kommersialiserade amerikanska jultomten alltmer kommit att dominera vår bild av tomten. Allt mindre uppmärksammas den traditionella hustomten.

Mikael Sjöberg

Besök på Rymdbolaget

Stockholms UFO-förenings första möte under hösten 2000 var ett besök på Rymdbolaget i Solna, ett besök som ägde rum den 3 oktober. Där fick vi en intressant guidning av Håkan Hedberg. Han berättade med inlevelse om Rymdbolaget, vad det var och hur det hade bildats. Framför allt poängterade han att det inte var statligt och att de inte bedrev forskning där; de är "bara" ingenjörer och konstruktörer.

Håkan visade oss vilka satelliter som hade byggts och

skickats upp. Därefter talade han om Esrange i Kiruna. Det upplevde jag som en "höjdare" och jag tror att många – liksom jag – för första gången verkligen fick veta vad som händer där. De skjuter bland annat upp väderballonger och raketer som används för forskning.

Efter denna första del blev vi bjudna på kaffe och kaka en trappa upp där föreläsningssalar och konferensrum finns.

Där fick vi se på overheadbilder samtidigt som Hå-

kan Hedberg talade om det intresse som låg honom närmast om hjärtat, nämligen fjärranalys. Det används för att utföra satellitfotografering av jorden.

Besöket varade nästan tre timmar och det var cirka tolv personer där.

Efter avslutningen gick vi inte lottlösa därifrån, vi fick både tidning och en CD-rom om Rymdbolaget. Jag kan bara beklaga de som inte tog tillfället i akt denna givande kväll.

Gunilla Andersson

Håkan Hedberg (t v) visade sig vara en utmärkt guide under besöket på Rymdbolaget

Clas Svahn håller föredrag

Sedan 1991 har Clas Svahn varit ordförande i UFO-Sverige och det var nu återigen dags för honom att gästa lokalgruppen i Stockholm. Denna kväll den 11 oktober skulle han berätta om ett UFO-fall, men det blev snarare en resa från ufologins 1970- till 2000-tal.

Från starten av UFO-Marie stad 1974 har han undersökt och förklarat många intressanta UFO-rapporter. Det är inte alltid människor blivit glada att få sina UFO-fall förklarade vilket föredragshållaren hade viss erfarenhet av. Han konstaterade att rapporteringarna om UFO gått från att ha varit fysiskt påtagliga under 70-talet till långt fler inre upplevelser i dagens ufologi. "Ingen ser längre något klassiskt

flygande tefat", hävdade Svahn efter att ha hänvisat till det stora rapportmaterial som riksorganisationen har till sitt förfogande.

Efter föredraget ventilerades diverse UFO-frågor och fortfarande var intresset stort för cirkelarna i sädesfälten bland några av medlemmarna. Det blev en intressant diskussion om huruvida cirkelarna är äkta eller inte. UFO-Sveriges riksorgan UFO-Aktuellt har i flera nummer skrivit om både svenska och utländska undersökningar om ringar och figurer i åkrar. Clas Svahn har själv skrivit en bok som till stor del tar upp problematiken kring fenomenet som han menar är någonting som närmast kan jämföras med graffiti (*UFO-Mysteriet*, Parthenon förlag

1998).

Människor tillverkar cirkelarna med målet att förbrylla och väcka tankar hos åskådaren. Likheten mellan de som tillverkat cirkel och grafittimålarna är att de alltid opererar så att de med svårighet ska upptäckas, det vill säga i skydd av mörkret. I vissa fall har bönderna som ägt marken där cirkelarna uppträtt blivit lika irriterade som de dagliga pendlarna i Stockholms tunnelbana då de upptäckt nedklottrade stationer. Vissa ser båda dessa fenomen som konstuttryck och säkert är i alla fall att de har varit och är föremål för stora diskussioner. Mer om UFO-rapporter kan man läsa i Clas Svahns senaste bok *UFO – möte med det okända*, (Semic 2000).

Andreas Ohlsson

Clas Svahn (i bakgrunden tv) fångadeåhörarnas fulla uppmärksamhet

Nytt ljus över Martebo

Den 29 november hade föreningen årsavslutning i Barkarby med föredrag av Inga-Lill Wallin om Marteboljuset, fika och ett suveränt lotteri. Tyvärr framgick det inte av höstprogrammet att det skulle bli lotteri, annars hade säkert tillströmningen blivit större. För var höll alla medlemmar hus? Här har vi en ordförande som ägnat sju år åt ett enskilt forskningsprojekt och totalt spenderat över tio hela – obetalda – arbetsveckor nere på Gotland, förutom de otaliga timmar som ägnats åt förberedelser och efterarbete hemma i Barkarby! Ändå uteblir medlemmarna när Inga-Lill ska berätta om sitt projekt! Skäms på er!

Egentligen skulle ni inte få veta något om det som utspelade sig i föreningslokalen den kvällen, men här kommer en kort resumé:

Trots att Inga-Lill har berättat om sitt arbete och sina upplevelser nere på Gotland många gånger i olika sammanhang lyckades hon ändå hålla åhörarnas (varav de flesta säkert redan hade hört det mesta) intresse vid liv i en och en halv timme. Det märks verkligen att hon brinner för ämnet. Dessutom framkom en hel del saker som åtminstone var nya för undertecknad, särskilt när det gäller olika misstolkningar av fenomenet. Enligt Inga-Lill är 95 procent av alla observationer vanliga billjus, men även bland de övriga fem procenten finns det utrymme för misstolkningar.

Bland annat kunde hon berätta att hon sannolikt funnit förklaringen till en av sina allra första och mest mystifierande observationer – ett fotbollsstort ljusklot inne i skogen. Det var

när hennes dotterdotter lekte med en ficklampa som hon fick en dejavú-upplevelse. Tidigare försök att återskapa fenomenet med hjälp av ficklampa hade misslyckats därför att den alltid hade riktats mot observatören. Men när lilla Daga riktade den bort från Inga-Lill och själv likasom stod i vägen uppstod just det fenomen som Inga-Lill hade sett en av de allra första kvällarna i Martebo. Dagen efter årsavslutningen skulle Inga-Lill för övrigt göra höstens resa till Gotland, bland annat i syfte att testa den nya teorin. Vi får återkomma med resultatet.

Alla de medlemmar som missade Inga-Lill Wallins föredrag den 29 november har en möjlighet att kompensera denna plump genom att i stället köpa hennes bok om Marteboljuset.

Stefan Roslund

MARTEBOLJuset – myt och verklighet

av Inga-Lill Wallin

Ett ljusklot svävar sakta fram över vägen. Det verkar öka i styrka för att sedan snabbt försvinna i tomma intet. Sedan 1920-talet har människor kring Martebo på norra Gotland observerat ett mystiskt ljusfenomen utmed en väg mellan Knutstorp och Kvie.

Den 9 april 1994 besökte Inga-Lill Wallin för första gången Martebo. Hon kom att fascineras av berättelserna och människorna och av vad som egentligen låg bakom alla iakttagelser. Sedan dess har hon ägnat en stor del av sin fritid åt att dokumentera fenomenet.

I boken "Marteboljuset – myt och verklighet" samlas nu för första gången 80 års observationer, bilder, berättelse och teorier. Boken bygger på en lång rad intervjuer och egna undersökningar på plats.

160 sidor, A5-format. Cirka 60 fotografier. Inbunden med mjuka pärmar.

Pris: 165:-

Medlemspris: 140:-

Artikelnummer: 3085

Boken kan beställas genom att aktuellt belopp insättes på UFO-Sveriges postgirokonto 50 50 60 - 4. Skriv artikelnummer och bokens namn på talongen på postgirokortet. Priserna är inklusive porto. Texta gärna.

Sangelstainen på Gotland

Mitt ute på Lajkarhajt, en hed på norra Gotland ligger en grupp med stenar som i första anblicken ser ut som vanliga gråstenar.

När man kommer närmare upptäcker man att en av dessa skiljer sig från de andra. På den största stenen finns flera konstgjorda gropar så kallade älvkvarnar eller skålgropar. Slår man med en sten i groparna hörs en dov klang

ungefär som när man slår på ett städ.

Stenen ligger intill ett gravfält som kallas Domarlunden. I Domarlunden finns sex stycken tolv meter långa skeppssättningar som använts vid flera begravningar. Gravarna är från slutet av bronsåldern och början av järnåldern.

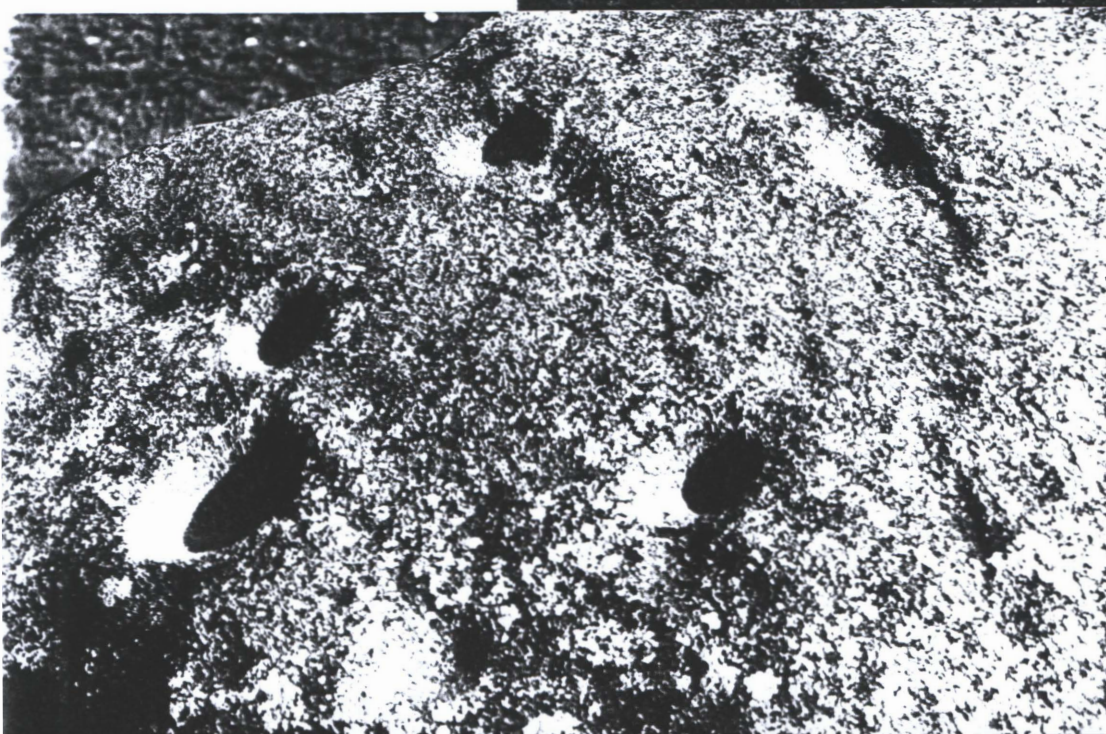
I Hejnum finns en liknande sten men den har två "gubbar"

spräckt för de hade hört en sägen om att det skulle finnas guld i de så kallade klangstenarna. Men de fann inget guld. Även denna sten ligger intill ett gravfält.

Stenen på Lajkarhajt mäter i omkrets 4.95 meter, höjden 0.90 meter. Mäter man från framsidans nedkant på stenen och över stenen är den 2.70 meter.

Inga-Lill Wallin

Skålgropar, knackade och slipade skålformiga fördjupningar i berg-hällar och stenar. De är i regel 3-10 cm i diameter och upp till 5 cm djupa och kan förekomma ensamma eller i grupper om hundratals på samma hällyta. De är vanliga i Mellansverige. Landets äldsta skålgropar finns på stenålderns megalitgravar. Flertalet tillhör sannolikt bronsåldern, då de bl.a. finns på hällristningar, men de uppträder också på järnålderns gravfält och boplatser. Uppteckningarna visar att skålgropar använts långt in i historisk tid. De har sannolikt figurerat i lokal offerkult, men kan också utgöra symboler för kvinnokönet. (Utdrag ur Nationalencyklopedin)

På Lajkarhajt ligger en stenhäll med skålgropar kallad Sangelstainen, eftersom den "sanglar" (ljuder) när man slår på den.

Foto: Inga-Lill Wallin

Stockholmsrapporter mars-september 2000

Mars

Den **15 mars** klockan 21.35 såg två tjejer i Nacka sex orangefärgade, lysande föremål som flög under molnen på linje. De rörde sig i riktning från Gärdet mot Hammarby. Det var förmodligen ballonger.

Vid åtta-tiden på kvällen den **28 mars** upptäckte ett par i Hässelby en prick som blinkade på himlen i västlig riktning. Inget ljud hördes. Pricken blinkade i vitt, rött och grönt, och den sågs i minst 15 minuter. En trolig förklaring är planeten Jupiter.

April

Den **23 april** strax efter midnatt observerade två killar i Hässelby ett tefatsformat föremål som först stod stilla men sedan började röra på sig i sidled. Sedan sjönk det nedåt och försvann. Det hade gult ljus och inget ljud. Föremålet sågs i cirka 20 sekunder.

Maj

Den **3 maj** vid halv elva-tiden på kvällen fick en tjej i Näset på Lidingö syn på tre starkt lysande objekt som såg ut som stora stjärnor. De rörde sig i triangelformation och lyste upp himlen. "Stjärnorna" rörde sig snett nedåt och försvann bakom träd efter cirka 15 sekunder. Det var molnfritt och stjärnklart.

Klockan nio på kvällen den **6 maj** observerade en man i Vaxholm ett gulaktigt starkt ljus på himlen. Fenomenet påminde om en ruter och rörde sig märkligt över himlen. Vädet var stjärnklart.

Vid midnatt den **19 maj** såg två personer i Västertorp ett fotbollsformat ljussken som passerade på några sekunder med ett svischande ljud. Observatorerna befann sig inomhus. Det rörde sig troligen om en meteor.

Den **23 maj** klockan 20.30 såg en tjej i Södertälje ett ovalt svart föremål som rörde sig söderut. Inget ljud hördes. Inga lampor syntes och inget blinkande förekom. Föremålet sågs i cirka en minut. Vädet var lite molnigt och det var fortfarande

ljus ute.

Juni

Den **8 juni** klockan ett på dagen fick tre killar i Gärtuna Astra i Södertälje syn på ett svart cylinderformat föremål ovanför en kraftledning. Föremålet rörde sig sakta österut. Efter 15–20 sekunder gled det in bakom en skog och försvann. Föremålet verkade följa kraftledningen och gungade lite grann.

Klockan 09.40 den **20 juni** fick en kille som satt på ett tåg i närheten av Arlanda syn på ett cigarrformat föremål på himlen. Han tyckte att föremålet stod stilla. Det var cirka 18 grader varmt och ganska molnigt. En trolig förklaring är att det var flyg från Arlanda. När man sitter på ett tåg som rör sig ser flygplan på himlen ofta ut att stå stilla.

Augusti

Strax före midnatt den **1 augusti** såg tre personer i Danderyd en ljusprick som rörde sig fort över himlen. Inget ljud hördes och den observerades i cirka en minut. Flera ljuspunkter passerade sedan under natten. Det var troligen meteorer eller satelliter.

Den **9 augusti** observerade två personer i Rönninge ett avlångt ljusfenomen som passerade snabbt vågrät över himlen. Inget ljud hördes och observationstiden var en sekund. Ljuset var vitt. Det var troligen en meteor eller satellit.

Den **25 augusti** klockan 23.34 observerades i Saltsjöbaden ett stjärnliknande objekt som passerade över himlen med låg hastighet. Efter cirka två minuter började det minska farten och svänga tio grader. Vädet var klart, men observatören har visat sig samarbetsovillig.

Klockan två på natten den **26 augusti** såg två damer i Bandhagen två enormt stora ljusföremål som verkade jaga varandra på himlen. Ljusföremålen cirklade runt i en eliptisk bana. Efter 10–15 minuter stannade de till för att sedan

slockna ett och ett och försvinna på någon sekund. Det fanns moln på himlen. Inga ljud hördes. Uppklarat som ljusshow.

Den **27 augusti** klockan 23.00 såg en kvinna i Huddinge två lysande prickar på himlen. De rörde sig sakta utan ljud. Ibland stod de stilla. De observerades i 15–20 minuter och vädet var stjärnklart. Troligen samma ljusshow som dagen före.

September

Klockan 21.37 den **12 september** var två kvinnor på väg till en parkering i Täby. När de tittade upp fick de syn på ett föremål som påminde om ett Viggenplan underifrån. Föremålet hade tre ljusplattor under och var i övrigt svart. Inget ljud hördes och det svepte förbi observatorerna på några sekunder. Vädet var stjärnklart.

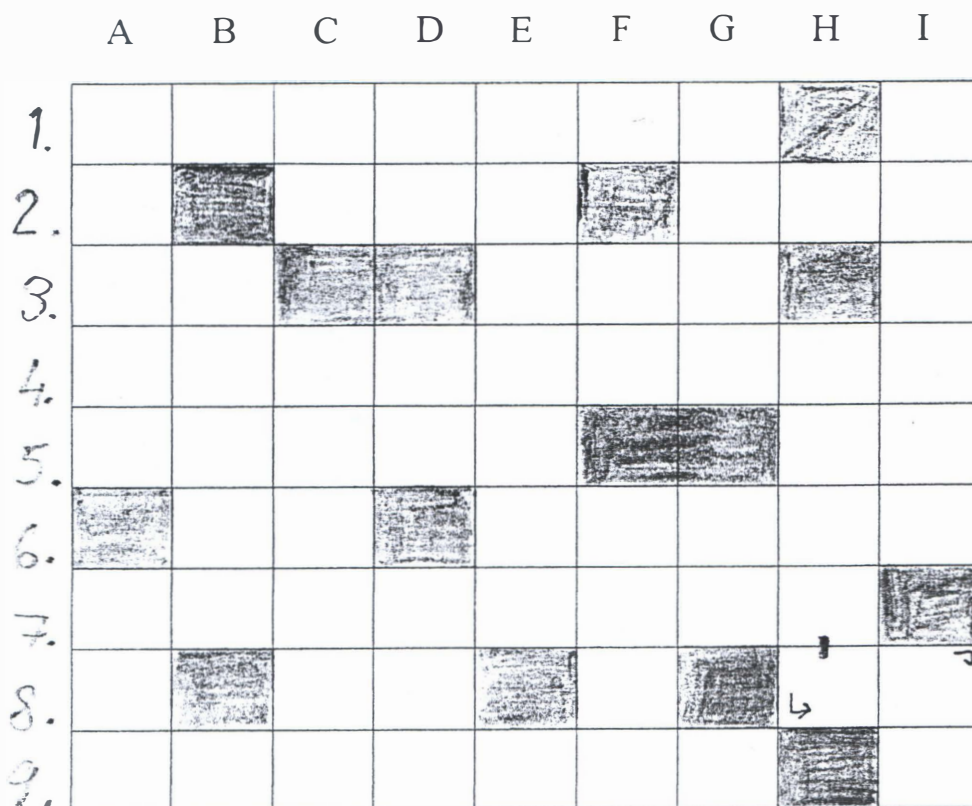
Den **15 september** klockan 02.15 såg flera personer sammanlagt sex runda gulröda ljus på himlen från Mosebacke Torg. Ljusen dök upp parvis med någon minuts mellanrum. De passerade ljudlöst och långsamt på 15–20 sekunder. De rörde sig från syd mot norr. Det var troligen "UFO-ballonger". Något senare **samma natt** gjordes en liknande observation på Södermalm.

Klockan 19.00 den **16 september** såg en kvinna på Medborgarplatsen en stor "måne" på himlen i cirka 20 minuter. Det var förmodligen just det – månen!

Den **17 september** strax efter midnatt stod fyra personer på balkongen till ett hus på Södermalm och rökte. De fick då se ett brandgult ljus som gled fram relativt sakta över himlen utan ljud. Ljuset kom söderifrån och rörde sig norrut. En stund senare passerade ett ljus till. Även ett tredje och ett fjärde passerade senare. Ljusen passerade med cirka en minuts mellanrum. Det rådde klart väder och månsken. Troligen var det "UFO-ballonger".

Stefan Roslund

STUFO-krysset

- 1A Spågumma
 2C Hustopp
 2G Flyger högt och långt
 3A Förenta Nationerna
 3E Finns hundar i mången
 4A Svensk stad med gåtfulla fornlämningar
 5A Vinterns praktfullaste stjärnbild
 5H Ohio University
 6B Very Special
 6E Överraskande
 7A Jätteplanet
 8C Typ av strålning
 9A Trollkarl

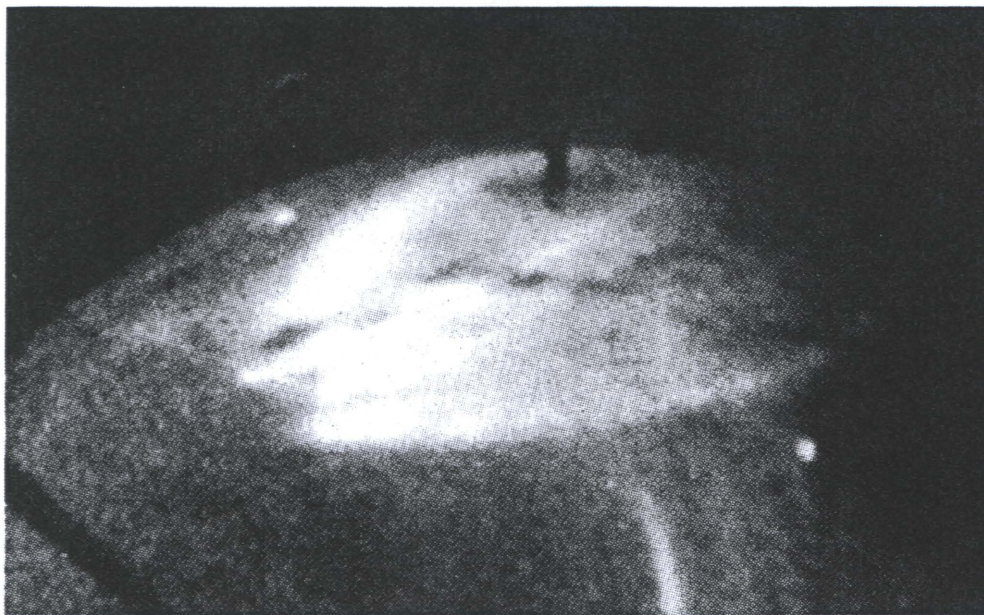
- A1 En av världens bästa föreningar
 A7 Simmade
 B3 Här triumferade Karl XII
 C1 Populär utomjording
 C4 Måste fältundersökaren vara
 D1 Papyrusfarkost och egyptisk gud
 D4 Mjolkproducent
 D7 "Skedböjare"
 E1 Florerar det många inom ufologin
 F3 Aktuella fonder
 F6 Sjal
 G1 Skogsbolag:Domän
 G6 Presens
 H4 Syndafloidsfarkost
 I1 Tor var (är?) en sådan

Korsordskonstruktör: *Conny Ljung*.

Conny lovar dessutom att återkomma i något av nästa års nummer med ett större korsord med ännu större tonvikt på "vårt eget" ämne. Lycka till!

DN 2/10 2000

Redaktör: Karin Bojs, tel 08-738 12 39, e-post karin.bojs@dn.se

Avgaser från raket. Den 20 september 1977 fotograferades den mystiska "maneten" över Petrozavodsk av en automatisk kamera i Sodankylä i Finland. Till höger en illustration av fenomenet.

FOTO: UFO-SVERIGES BILDARKIV
ILLUSTRATION: KARI RAJANEN/
UFO-SVERIGE

Ufon ges naturlig förklaring

Massor av människor anser sig ha sett ufon – oförklarliga fenomen på himlen. Men bara i tre länder har det genomförts gedigna, vetenskapliga undersökningar för att ta reda på vad folk faktiskt har sett: i USA, Frankrike och Sovjetunionen.

NU RAPPORTERAR den ryska vetenskapsakademins tidskrift om den sovjetiska undersökningens resultat.

Undersökningen leddes gemensamt av vetenskapsakademien och försvarsdepartementet. Den startade 1978 efter det så kallade Petrozavodskfeno-

menet och pågick sedan i tolv år till 1990.

Petrozavodskfenomenet var ett mystiskt manetformat ljusken som visade sig i drygt tio minuter över staden Petrozavodsk och dess omgivningar tidigt på morgonen den 20 september 1977. Det visade sig så småningom vara satelliten Kosmos-955 som sköts upp från en bas i Plesetsk.

Vetenskapsakademien och försvarsdepartementet engagerade ett stort antal människor i undersökningen: värnpliktiga över hela Sovjet, alla meteorologiska observastationer, specialister på atmo-

sfär- och plasmafysik, geofysiker, geokemister och matematiker.

3 000 rapporter kom in under de tolv åren och 300 egendomliga fenomen registrerades.

Samtliga fick med tiden full-

? dn.se

Tror du på ufon? Tyck till på:

www.dn.se/ufu

ständigt naturliga förklaringar. Många var sällsynta naturfenomen. Men de flesta var mänsklig teknologi såsom raketuppskjutningar, satelliter,

flygplan och inte minst meteorologiska ballonger. En ballong orsakade till exempel stor panik i Baltikum 1977. Särskilt vanligt var observationer i skymningen när människor hade stått på den skuggiga sidan och iakttagit solbelysta avgaser från raketuppskjutningar – ofta hemliga sådana.

"Antingen var det sovjetiska området stängt för utomjordiska besök under dessa tolv år, eller så är själva hypotesen om utomjordiska ufon osund", skriver undersökningens ledare Julij Platov och Boris Sokolov i en kommentar.

Karin Bojs

Rymdbakterier kan bli ett hot ← metro 1/11 2000

Kan de bakterier som finns på de rymdstationerna utveckla särskilt farliga egenskaper?

Kanske låter det som science fiction men vissa forskare anser att risken finns.

Natalia Novikova, verksam vid The Institute of Biomedical Problems i Moskva, har funnit att den gamla ryska rymdstationen Mir och andra rymdfarkoster

hyst minst 250 olika arter av mikroorganismer. Mikroorganismer, i synnerhet svampar, kan orsaka stora problem i den isolerade miljö som en rymdfarkost utgör.

De kan leva i stort sett var och av vad som helst, inklusive plast, de kan göra fönstren ogenomskinliga, blockera ledningar, och utsöndra avfallsprodukter som förstör metall. // . (TT)

Snart får himlen en ny stjärna(ufo)
Enorma rymdsolfångare kommer att synas från marken .

UFO-Sveriges hemsida
www.ufo.se

Stockholms UFO-förenings vårprogram

I skrivande stund är vårens program inte helt klart. Men preliminärt ser det ut så här:

Februari	Föreningens årsmöte
Mars	Föredrag
April	Besök på Arlanda Flygmuseum
Maj	UFO-utställning i Barkarby

*Det spikade programmet kommer att sändas ut till samtliga medlemmar.
VÄLKOMNA!*